

givere udøvet Tyranni, men ikke som udøvet af den mindre Kreds af Arbejderførere, men udøvet rundt omkring paa Værksteder af Kredse af Fagforeningsmedlemmer. Eksempler derpaa vil det ærede Medlem ganske sikkert kunne nævne i langt større Grad, end jeg kan. Et lille Tilfælde har været mig paa nærmere Hold, og jeg maa derfor have Lov til at omtale det som Eksempel, nemlig dette, at paa et Bogtrykkeri nedlagde Typograferne Arbejdet, fordi Faktoren ikke blev afskediget. Faktorens Forbrydelse var den, at han i et Højreblad havde givet en fuldstændig saglig Fremstilling af en Sag. Og en saadan Adfærd bliver iværksat i Frihedens hellige Navn. Af den Art tror jeg, at der er uhyre meget Tyranni, som er udøvet ikke af de Herrer Arbejderførere, men udøvet af Kredse af Fagforeningsmedlemmer, udført i Kraft af og som en Frugt af den Lære, som fra de Herrer Side er indpodet Arbejderne i Aarevis. Jeg ønsker der at paapege to Ting, først og fremmest den ganske ensidige Fremstilling for Arbejderne af Indholdet af den ubestridelige Sandhed, at Arbejde er Kilden til al Rigdom og al Kultur. Thi den Sætning har Dag efter Dag de Herrer i deres officielle Organ udviklet paa den Maade, at det eneste Arbejde er det, som udføres af Arbejdere i den Forstand, hvori dette Ord almindeligvis tages, og de have fuldstændig underkendt den store Betydning for Arbejdet og derigennem for Kilden til Rigdom og Kultur, som netop Arbejdsledelsen og Arbejdslederne som saadanne yde. Ikke mindst har dette faaet sit skarpe Udtryk i den senere Tid, hvor man har kaldt Arbejdslederne for Skadedyr og jeg husker ikke hvad. Det er en fuldstændig Miskenndelse af Arbejdsledelsens Betydning, og ud derfra har man indpodet Arbejderne en Lære, som har bragt dem til at tro paa, at kun de alene ved deres Arbejder skabte Værdier, og til at foretage de mange Overgreb mod andre Arbejdere og Arbejdsgivere, som de forløbne Aar have været Vidne til i saa rigt Maal. Thi hvad vilde Konsekvensen være af den omtalte Sætning, udnyttet paa denne Maade? Jeg skal tage et lille Eksempel som Illustration derpaa. At sige om den Arbejder, der deltager i Slemning, Formning eller Brænding af Porcelæn ude paa Porcelænsfabrikken, at det er ham alene, som væsentlig skaber de Værdier, vi faa frem gennem denne Industri, er ganske forkert, intet kan jo være mere falsk. Der er en anden Ting, som ogsaa de Begivenheder, vi have været Vidne

til i Sommer, give mig Anledning til at nævne, om end der tilsyneladende maaske ikke er nogen Forbindelse mellem disse to Ting. Det er den Stilling, som Socialdemokraterne indtage over for Kirken, idet de jo stille sig absolut afvisende over for Kirken, som dog i Tidernes Løb har vist sin Magt til at lindre baade timeelig og aandelig Nød. I Forsommeren blev der her foretaget en Indsamling af Fagforeningerne. Rundt omkring i Byen bleve alle opfordrede til at støtte Fagforeningerne for at hjælpe dem til at komme ud over de økonomiske Vanskeligheder, som Lockouten havde medført for Arbejderne; men i Fjor udtalte det ærede Medlem for Kjøbenhavns 10de Valgkreds (A. Jensen) tror jeg, det var, sig imod en saadan Foranstaltning, at Kirken inden for Menighederne indsamlede til kirkelige Formaal, og brugte over for dette foragtelig Ordet, at de „tiggede“, og tilføjede, at Tiggeri egentlig er forbudt herhjemme. Men da Fagforeningerne her i Foraaret samlede ind, saa hvilede Loven.

Der er, saa vidt jeg har kunnet se, ingen af de Herrer, der have benægtet, hvad jeg fremførte i mit første Foredrag angaaende den aldeles uforsvarlige, absolut fordummelige Trafik, der var bleven ført her i Efteraarets Løb, nemlig Stormløbet mod Sparekasserne. Dette, at man — i alt Fald saa vidt jeg ved — forholder sig taus angaaende dette Spørgsmaal, betragter jeg som en stiltiende Indrømmelse af, at der fra de ledendes Side er foretaget noget, som er absolut uforsvarligt, og jeg vil særlig her pointere, at der var ikke i de paagældende Pengeinstitutioners finansielle Status noget, der berettigede til dette Stormløb. Man maa derfor tro, at det har været Hensigten, at man vilde ramme Arbejdsgiverne gennem dette Stormløb, for saa vidt Arbejdsgiverne gennem Byggelaan eller paa anden Maade stod i Forbindelse med disse Pengeinstitutioner, men jeg maa da sige, at det var fuldstændig mislykket, fuldstændig forgæves, idet disse Pengeinstitutioner, som bleve ramte, ikke stode i nogen nævneværdig Forbindelse med Arbejdsgiverne, og den Ulykke, der har været foraarsaget derved for Arbejdernes Vedkommende, har været meget betydelig. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) fremsatte i Gaar og forleden Dag en Række Udtalelser, som det ikke er min Sag at komme nærmere ind paa, men der er dog et Par Ting, jeg vil sige til ham. Det